

28.03.2024 r.

Zwierzęta gospodarskie w województwie wielkopolskim w grudniu 2023 r.

↓ **18,4%**

Spadek pogłowia świń w porównaniu z grudniem 2022 r.

Według wstępnych danych w grudniu 2023 r. w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano spadek pogłowia świń i bydła (odpowiednio o 2,8% i o 18,4%). Wielkopolskie cechuje się największym udziałem w krajowym pogłowiu świń, a także zajmuje czołowe miejsce pod względem wielkości utrzymywanego stada bydła.

Pogłowie bydła¹

W grudniu 2023 r. pogłowie bydła w województwie wielkopolskim liczyło 1153,0 tys. sztuk i było mniejsze niż przed rokiem (o 33,2 tys. sztuk, tj. o 2,8%), a także w porównaniu z czerwcem 2023 r. (o 6,7 tys. sztuk, tj. o 0,6%). W kraju roczny spadek wyniósł 0,2%, natomiast w relacji do czerwca 2023 r. odnotowano wzrost o 1,2%. Liczebność stada w skali roku zwiększyła się w grupie krów, w tym mlecznych (podobnie w kraju, gdzie wzrost dotyczył całej grupy bydła w wieku 2 lat i więcej). W odniesieniu do czerwca 2023 r. przyrost dotyczył krów oraz cieląt w wieku poniżej 1 roku (w kraju zanotowano wzrost liczebności osobników we wszystkich grupach produkcyjno-użytkowych, z wyjątkiem młodego bydła w wieku 1–2 lat).

Tablica 1. Pogłowie bydła
Stan w dniu 1 grudnia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022		2023		
	w tys. szt.	12 2021= =100	w tys. szt.	12 2022= =100	06 2023= =100
Ogółem	1186,2	102,5	1153,0	97,2	99,4
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	423,0	117,3	408,4	96,5	101,8
Młode bydło w wieku 1–2 lat	381,9	91,7	367,2	96,1	97,2
Bydło w wieku 2 lat i więcej	381,3	100,2	377,5	99,0	99,1
w tym krowy	291,2	97,1	291,6	100,1	100,1
w tym mleczne	280,9	100,7	281,5	100,2	100,4

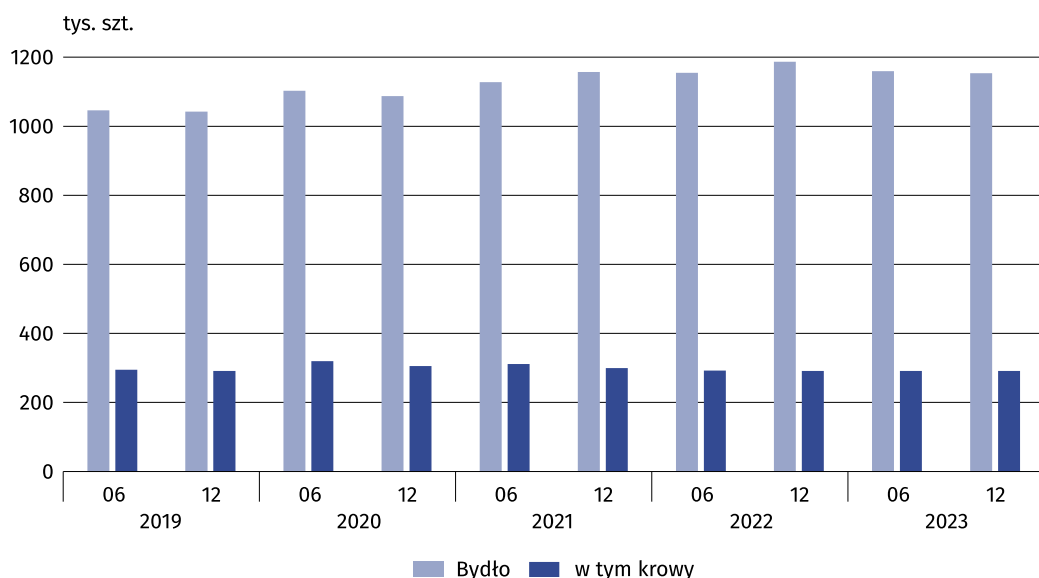
Liczebność stada bydła kształtowała się na poziomie wyższym od osiągniętego przed rokiem w grupie krów. Natomiast sezonowo wzrost dotyczył, poza krowami, grupy cieląt w wieku poniżej 1 roku.

¹ Dane z systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa; pogłowie bydła według siedziby stada.

Pogłowie krów w grudniu 2023 r. osiągnęło poziom 291,6 tys. sztuk, co zarówno w relacji do ubiegłego roku, jak i do czerwca 2023 r. oznacza wzrost o 0,1% (odpowiednio o 0,3 tys. i o 0,4 tys. sztuk). Liczebność krów w kraju w skali roku zwiększyła o 1,5%, a w porównaniu z czerwcem 2023 r. – o 1,7%. Stado krów mlecznych w wielkopolskim liczyło w tym czasie 281,5 tys. sztuk i stanowiło 96,5% pogłowia krów ogółem. W porównaniu z grudniem 2022 r. i czerwcem 2023 r. udział ten zwiększył się odpowiednio o 0,1 p.proc. oraz o 0,2 p.proc.

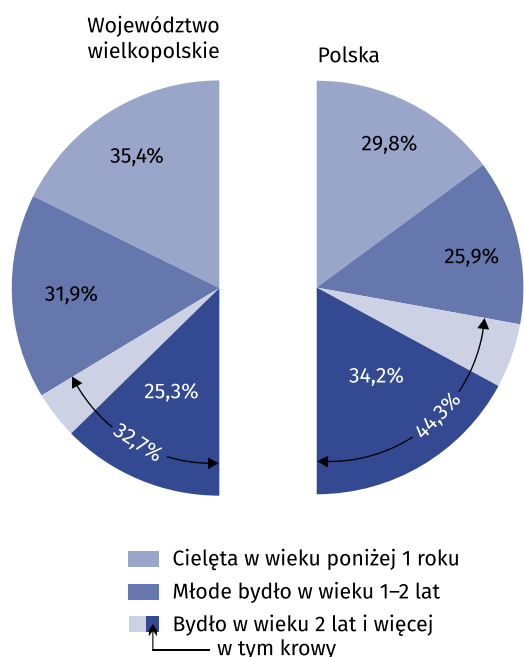
Pogłowie krów mlecznych stanowiło 96,5% stada krów w wielkopolskim

Wykres 1. Pogłowie bydła w województwie wielkopolskim

W porównaniu ze strukturą stada bydła notowaną przed rokiem w grudniu 2023 r. w wielkopolskim, jak i również w skali kraju, zmniejszył się udział cieląt w wieku poniżej 1 roku (0,3 p.proc. wobec 0,1 p.proc.) oraz młodego bydła w wieku 1–2 lat (0,3 p.proc. wobec 0,4 p.proc.), natomiast zwiększył odsetek dorosłego bydła hodowlanego i rzeźnego w wieku 2 lat i więcej (odpowiednio o 0,6 p.proc. i o 0,5 p.proc.). Również w grupie krów zanotowano wzrost udziału, zarówno w województwie, jak i w kraju (0,7 p.proc. wobec 0,5 p.proc.).

Wykres 2. Struktura stada bydła w grudniu 2023 r.

W strukturze stada bydła największy udział przypadła na grupę cieląt w wieku poniżej 1 roku (35,4%)

Proporcje bydła na chów i na rzeź kształtowały się różnie w poszczególnych grupach produkcyjno-użytkowych. W grupie najmłodszej (poniżej 1 roku) cielęta na ubój stanowiły tylko 8,1%, a zdecydowana większość – 91,9% – była przeznaczona do dalszego chowu (w kraju odpowiednio 5,5% i 94,5%). W grupie młodego bydła (w wieku 1–2 lat) odsetek zwierząt na rzeź wyniósł 61,4% (w kraju 49,8%). Wśród pozostałego bydła dorosłego (w wieku 2 lat i więcej), włączając krowy, zwierzęta na rzeź stanowiły 39,1% (w kraju 25,7%). W populacji krów dominowały mleczne, natomiast udział ras mięsnych i krów urodzonych z krzyżówek z takimi rasami (tzw. mamek) wynosił 3,5% (w kraju 6,1%).

Pogłowie bydła w wielkopolskim stanowiło 17,9% stada krajowego, co podobnie jak przed rokiem, lokowało województwo na 2. miejscu w kraju, za mazowieckim (18,8%).

Średnia cena skupu 1 kg żywca wołowego za cały rok 2023 w wielkopolskim kształtowała się na poziomie 10,67 zł za 1 kg i była o 2,3% niższa od zarejestrowanej w 2022 r. Cena w ujęciu miesięcznym, w porównaniu do grudnia 2022 r., zmalała o 9,0% i wyniosła 9,92 zł za 1 kg. Skup żywca wołowego (w wadze żywej) w 2023 r. wyniósł 205,6 tys. ton i był o 6,4% większy od notowanego w 2022 r. W grudniu 2023 r. skupiono 12,5 tys. ton, tj. o 9,1% mniej niż przed rokiem.

Przeciętna cena skupu mleka w 2023 r. wyniosła 205,57 zł za 1 hl i była o 10,2% niższa od notowanej rok wcześniej. W grudniu 2023 r. za 1 hl mleka płacono rolnikom 209,04 zł, tj. o niemal jedną czwartą (o 22,9%) mniej niż przed rokiem. Skup mleka w skali roku 2023 wyniósł 2265,3 mln l i był o 5,4% większy niż w roku poprzednim. W grudniu od producentów skupiono 181,7 mln l, tj. o 2,1% więcej niż w analogicznym miesiącu 2022 r.

Pogłowie świń²

W grudniu 2023 r. pogłowie świń w województwie wielkopolskim liczyło 2801,4 tys. sztuk i było o 633,6 tys. sztuk (o 18,4%) mniejsze niż rok wcześniej, a w porównaniu z czerwcem 2023 r. mniejsze o 255,4 tys. sztuk (o 8,4%). W skali kraju zaobserwowano natomiast wzrost pogłowia świń zarówno w stosunku do analogicznego okresu 2022 roku, jak i do czerwca 2023 r. (odpowiednio o 1,5% i o 3,5%). Liczebność stada trzody chlewnej w skali roku zwiększyła się w przypadku prosiąt oraz świń przeznaczonych na chów (w kraju we wszystkich grupach produkcyjno-użytkowych, z wyjątkiem tuczników o wadze 50 kg i więcej). Natomiast w odniesieniu do czerwca 2023 r. odnotowano wzrost trzody chlewnej na chów o wadze 50 kg i więcej, w tym loch (w kraju zmalała w tym czasie liczba prosiąt oraz warchlaków).

Stado loch na chów w porównaniu z grudniem 2022 r. zwiększyło się o 48,1 tys. sztuk, tj. o ponad jedną czwartą (o 27,1%), osiągając poziom 225,5 tys. sztuk, a w stosunku do czerwca 2023 r. było większe o 47,9 tys. sztuk (o 27,0%). W kraju zanotowano wzrost populacji loch na chów odpowiednio o 11,9% i o 12,3%. Pogłowie loch prośnych liczyło 155,5 tys. sztuk i zwiększyło się o 31,9 tys. sztuk (o 25,8%) w porównaniu z grudniem 2022 r. oraz o 27,7 tys. sztuk (o 21,7%) w relacji do czerwca 2023 r. W skali kraju populacja loch prośnych zwiększyła się odpowiednio o 12,8% i o 8,2%. Lochy prośne w wielkopolskim stanowiły 69,0% stada loch na chów ogółem. Udział ten był o 0,7 p.proc. mniejszy niż przed rokiem i jednocześnie o 0,2 p.proc. przewyższał przeciętny poziom notowany w kraju.

W grupie cieląt większość była przeznaczona do dalszego chowu (91,9%), natomiast w grupie młodego bydła przeważały zwierzęta do uboju (61,4%)

W wielkopolskim utrzymywano 17,9% krajowego stada bydła

W skali roku pogłowie trzody chlewnej zwiększyło się w grupie prosiąt i świń przeznaczonych na chów

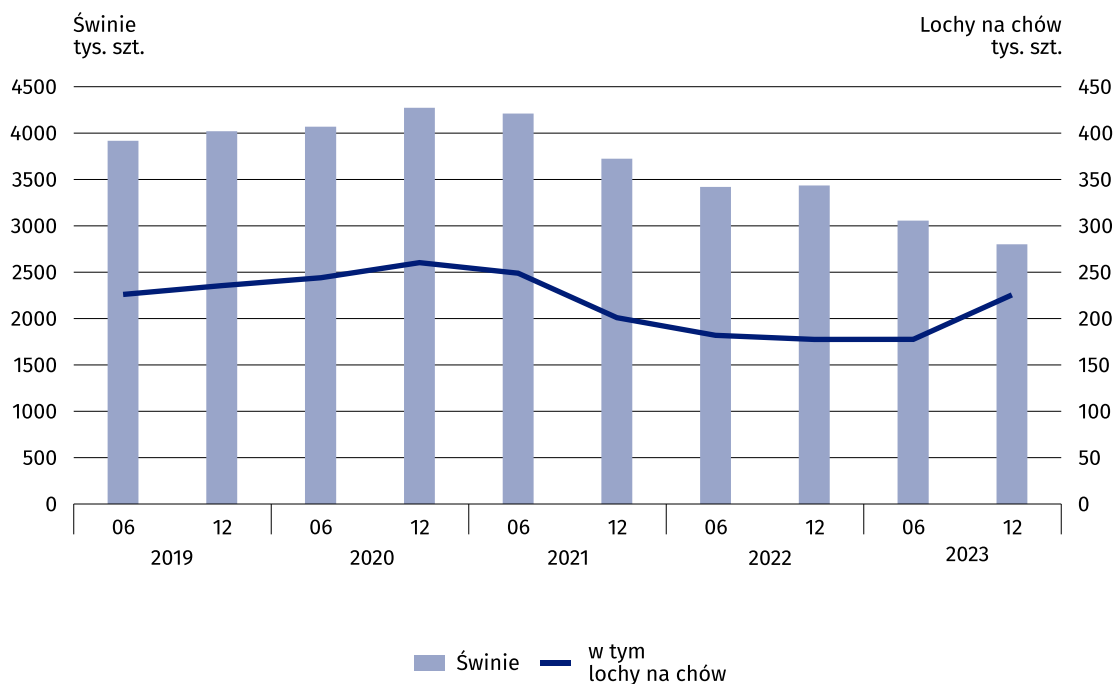
² Wstępne uogólnione wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia świń oraz produkcji żywca wieprzowego obejmującego:

- wszystkie gospodarstwa osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej,
- wylosowane gospodarstwa indywidualne (w kraju 30 tys. gospodarstw – próba około 2%).

Tablica 2. Pogłowie świń
Stan w dniu 1 grudnia

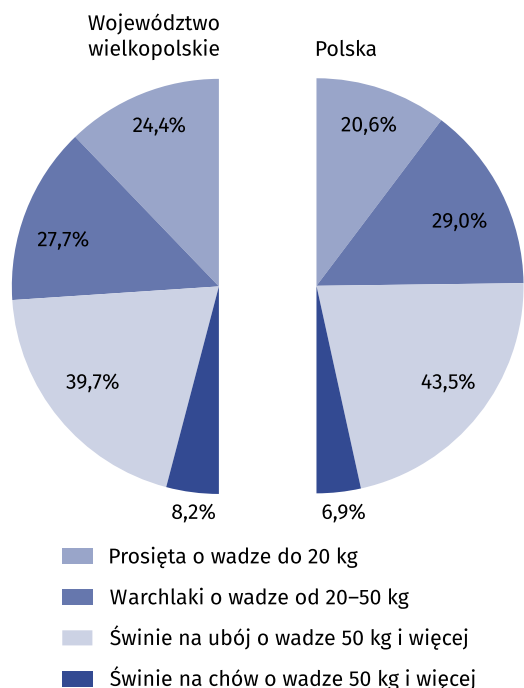
WYSZCZEGÓLNIENIE	2022		2023		
	w tys. szt.	12 2021= =100	w tys. szt.	12 2022= =100	06 2023= =100
Ogółem	3435,0	92,3	2801,4	81,6	91,6
Prosięta o wadze do 20 kg	665,6	83,2	684,0	102,8	97,8
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	979,7	94,1	776,9	79,3	80,7
Świnie na ubój o wadze 50 kg i więcej	1609,3	95,9	1111,4	69,1	91,5
Świnie na chów o wadze 50 kg i więcej	180,4	88,4	229,1	127,0	126,7
w tym lochy	177,5	88,3	225,5	127,1	127,0
w tym prośne	123,6	91,6	155,5	125,8	121,7

Wykres 3. Pogłowie świń w województwie wielkopolskim

W porównaniu ze strukturą pogłowia świń rejestrowaną przed rokiem, w grudniu 2023 r. zwiększył się odsetek prosiąt o wadze do 20 kg (o 5,0 p.proc. wobec 1,0 p.proc. w kraju), a także świń na chów o wadze 50 kg i więcej (o 2,9 p.proc. wobec 0,6 p.proc.). Zarówno w województwie, jak i w kraju zanotowano spadek udziału świń na ubój o wadze 50 kg i więcej (o 7,1 p.proc. wobec 1,6 p.proc.). W wielkopolskim w grupie warchlaków zaobserwowano spadek o 0,8 p.proc., a w kraju ich odsetek utrzymał się na podobnym poziomie jak rok wcześniej.

Wykres 4. Struktura pogłowia świń w grudniu 2023 r.

W strukturze stada świń największy udział przypadają na pogłowie tuczników (39,7%)

Wielkopolskie od lat jest największym producentem trzody chlewnej w kraju. W grudniu 2023 r. w gospodarstwach rolnych województwa utrzymywano 28,7% krajowego pogłowia świń.

Średnia cena skupu 1 kg żywca wieprzowego w całym roku 2023 kształtowała się na poziomie 8,40 zł i była o 23,5% wyższa od notowanej rok wcześniej. W grudniu 2023 r. za 1 kg płacono rolnikom 7,51 zł, tj. o 6,0% mniej niż w analogicznym miesiącu 2022 r.

Skup żywca wieprzowego (w wadze żywej) w 2023 r. wyniósł 534,1 tys. ton i był o 2,8% mniejszy niż przed rokiem. W grudniu 2023 r. skupiono 35,8 tys. ton, tj. o 0,3% mniej niż w grudniu poprzedniego roku.

Przeciętna cena skupu zbóż podstawowych za 12 miesięcy 2023 r. wyniosła 93,00 zł za 1 dt i była o ponad jedną trzecią (tj. o 34,9%) niższa od notowanej w 2022 r. W grudniu 2023 r. za 1 dt płacono 81,63 zł, tj. o 41,6% mniej niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku.

Relacja ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do targowiskowej ceny żyta, która w styczniu 2023 r. kształtowała się na poziomie 5,3 (wobec 5,6 w końcu 2022 r.), w ciągu roku rosła i w czerwcu osiągnęła najwyższą wartość – 9,0; następnie malała (z niewielkimi wahaniami) i w grudniu 2023 r. wyniosła 8,2. Oznacza to wyraźną poprawę rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z poprzednim rokiem, choć osiągnięty poziom był nadal niższy od przyjętego za optymalny dla tuczu świń (tj. co najmniej 10–11).

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Pomimo redukcji stada wielkopolskie zachowało 1. lokatę pod względem wielkości produkcji trzody chlewnej w Polsce

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Poznaniu

Dyrektor Jacek Kowalewski
tel.: 61 2798 266

Rozpowszechnianie:
Wojewódzkie Informatorium Statystyczne

tel.: 61 2798 320, 61 2798 323

Współpraca z Mediami:

Arleta Olbrot

Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

tel.: 61 2798 345

e-mail: a.olbrot@stat.gov.pl

 poznan.stat.gov.pl

 [@Poznan_STAT](https://twitter.com/Poznan_STAT)

 [@UrządStatystycznywPoznaniu](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywPoznaniu)

 [@UrządStatystycznywPoznaniu](https://www.youtube.com/UrządStatystycznywPoznaniu)

Powiązane opracowania

[Zwierzęta gospodarskie w 2022 roku](#)

[Pogłowie bydła według stanu w grudniu 2023 roku](#)

[Pogłowie świń według stanu w grudniu 2023 roku](#)

[Pogłowie bydła według stanu w czerwcu 2023 roku](#)

[Pogłowie świń według stanu w czerwcu 2023 roku](#)

Temat dostępny w bazach danych

[BDL: Bydło \(dane półroczne\)](#)

[BDL: Świnie \(trzoda chlewna\) stan w marcu, czerwcu i grudniu](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Zwierzęta gospodarskie](#)

[Bydło](#)

[Świnie](#)

[Skup produktów rolnych](#)

[Ceny skupu](#)